

1 ועָשִׂיוּ בסוף היום יִרְדּוּ גִשְׁמִים, בתמיהה. ואז נִכְנַס לְבֵית הַמִּדְבָּר
 2 בְּשִׁמְחָה על שעומד להרויח את ככרות הכסף תמורת המים.
 3 ממשיכה הברייתא את המעשה: עַד (שהאדון) [שֶׁהִתְנַמֵּן] נִכְנַס
 4 בְּשִׁמְחָתוֹ לְבֵית הַמִּדְבָּר, נִקְרִימוֹן נִכְנַס לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּשִׂמְחָה עֶצֶב,
 5 וּנְתַעֲמָה בטליתו וְעָמַד בַּתְּפִלָּה, וְאָמַר לִפְנֵיו, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, וְלוֹ
 6 וִירְדּוּ לִפְנֵיךְ, שְׁלֵא לְכַבּוֹד עֲשִׂיתִי אֶת הַלּוֹאֵת הַמַּעֲיִינוֹת, וְלֹא לְכַבּוֹד
 7 בֵּית אָבִי עֲשִׂיתִי, אֲלֵא לְכַבּוֹדךָ עֲשִׂיתִי, שֶׁיְהוּ מִיָּם מִצְוִין לְעוֹלָ
 8 רְגִלִים. וּמִיָּד כְּשֶׁאָמַר זֹאת נִתְקַשְּׁרוּ הַשָּׁמַיִם בְּעֵבִים, וִירְדּוּ גִשְׁמִים עַד
 9 שֶׁנִּתְחַלְּמוּ אוֹתָם שְׁתֵּים עָשָׂר מַעֲיָנוֹת מִיָּם שְׁלֹחַ מִן הַהַגְמוֹן, וְאִין
 10 הוֹתִירוּ הַמַּיִם עַל הַמַּעֲיִינוֹת. וְעַד שֶׁיֵּצֵא (אֲרוֹן) הַ[הִתְנַמֵּן] מִבֵּית
 11 הַמִּדְבָּר, נִקְרִימוֹן בֶּן גּוֹרִיּוֹן יֵצֵא מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְכִשְׁפָּגְנוּ וּפְגִשׁוּן זֶה
 12 בָּזֶה, אָמַר לוֹ נִקְרִימוֹן לֹאֲדוֹן, תֵּן לִי דָמִי מִיָּם יוֹתֵר שֶׁיֵּשׁ לִי בְיָדְךָ. אָמַר
 13 לוֹ הַהַגְמוֹן, יוֹדַע אֲנִי שְׁלֵא הָרַעִישׁ הַקְדוֹשׁ בְּרֹדֶף הוּא אֶת עוֹלָמִי
 14 לְהוֹרִיד גִּשְׁמִים אֲלֵא בְּשִׁכְלִיךָ, אֲלֵא עֲרִיזִי יֵשׁ לִי פִתְחוֹן פֶּה עֲלִיד
 15 שְׂאוּצִיא מִמֶּךָ בְּכָךְ אֶת מַעֲוִיתִי עֲבוּר הַמַּיִם שֶׁהַלּוֹתִיתִךְ, שֶׁכִּבְדִּי שִׁקְרָה
 16 חֲמָה, וְעֵבֶר הַיּוֹם שְׁבוּ הֵיית צָרִיךְ לְהַשִּׁיב אֶת הַמַּיִם, וְגִשְׁמִים שִׁירְדוּ
 17 עֵתָה בְּרִשְׁוֹתֵי יִרְדּוּ. כְּשֶׁשָּׁמַע נִקְרִימוֹן כִּךְ חוֹר וְנִכְנַס לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ,
 18 וְשׁוּב נִתְעַמָּה וְעָמַד בַּתְּפִלָּה, וְאָמַר לִפְנֵיו, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הוֹדַע שֶׁיֵּשׁ
 19 לְךָ אֱהוּבִים בְּעוֹלָמְךָ, וְעֵשָׂה עִמָּהֶם נִס. מִיָּד נִתְפָּרוּ הָעֵבִים וְשׁוּב
 20 יוֹחָה הַחֲמָה לֵאחֹר שְׁקִיעֶתָה. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר לוֹ (הַאֲדוֹן)
 21 [הַתְנַמֵּן] לְנִקְרִימוֹן, אֵילוֹ לֹא נִקְרָה [זֶרְחָה] הַחֲמָה אֲבֵן הָיָה לִי
 22 פִתְחוֹן פֶּה עֲלִיד שְׂאוּצִיא מִמֶּךָ מַעֲוִיתִי כִּי שֶׁאֲמַרְתִּי קוֹדֵם, אִךְ עֵתָה
 23 שְׂרוּאָה אֲנִי שֶׁזֶרְחָה, שׁוּב אִין לִי פִתְחוֹן פֶּה.
 24 הַגְמָרָא מְבִיאָה בְּרִייתָא הַמְבַאֵרָת אֶת שְׁמוֹ לִפִּי מַעֲשֵׂה זֶה: תָּנָא, לֹא
 25 נִקְרִימוֹן הִידֵּה שְׁמוֹ מִתְחִילָה, אֲלֵא בּוֹנֵי שְׁמוֹ, וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ
 26 נִקְרִימוֹן, מִפְּנֵי שֶׁנִּקְרָה חֲמָה בְּעֵבִירוֹ.
 27 בְּרִייתָא הַמְבִיאָה צִדִּיקִים נוֹסְפִים שֶׁעֲמִידָה הַחֲמָה בַּעֲבוּרָם: תָּנִי
 28 רַבִּנּוּ, שְׁלֹשָׁה נִקְרָמָה [זֶרְחָה] לָהֶם חֲמָה בְּעֵבִירוֹ, מִשָּׁה, וְיִהוֹשֻׁעַ,
 29 וְנִקְרִימוֹן בֶּן גּוֹרִיּוֹן.
 30 מִבְּרֵית הַגְמָרָא: בְּשִׁלְמָא נִקְרִימוֹן בֶּן גּוֹרִיּוֹן, הַמְקוֹר לְכָךְ הוּא גְמָרָא
 31 – כִּךְ קִיבַלְנוּ מִרְבוּתֵינוּ כַּמְבּוּאָר בְּבִרְייתָא, יִהוֹשֻׁעַ נָפִי לְמַדְנוּ זֹאת
 32 מִקְרָא, דְּבִתְבִּיב בַּמְלַחְמַת הָאֲמּוּרִי לֵאחֹר שִׁבִּיקֵשׁ שְׁתַּעֲמּוּד הַשֶּׁמֶשׁ
 33 (יְהוֹשֻׁעַ י א) וַיִּהְיֶה הַשָּׁמֶשׁ וְיָרַח עֹמֵד וְגו', אֲלֵא מִשָּׁה, מְנַל שֶׁעֲמִידָה
 34 חֲמָה בְּזִכְרוֹתָה. מִשִּׁיבָה הַגְמָרָא: אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲתֵיָא בְּגוֹזִירָה שׁוּה
 35 'אֲחֵל' 'אֲחֵל', בְּתִיב הָא בַּמְלַחְמַת סִיחוֹן וְעוּג שְׂבִימִי מִשָּׁה (דְּבִרִּים ב
 36 כה) 'הַיּוֹם הַזֶּה אֲחֵל תֵּת פִּחָדֶךָ, וּבִתְבִיב הָתֵם בִּיהוֹשֻׁעַ (יְהוֹשֻׁעַ י ג) 'הַיּוֹם
 37 הַזֶּה אֲחֵל יִדְרֹל', וְלִמָּדִים שִׁכְשֵׁם שְׁלִיחוֹשֻׁעַ עֲמִידָה הַחֲמָה לְעוֹזְרוֹ
 38 בַּמְלַחְמָתוֹ, כִּךְ גַּם לְמִשָּׁה. לִימּוּד אַחֵר: רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחֲמָנִי אָמַר,
 39 אֲתֵיָא בְּגוֹזִירָה שׁוּה 'תֵּת' 'תֵּת', בְּתִיב הָא 'אֲחֵל תֵּת פִּחָדֶךָ, וּבִתְבִיב
 40 הָתֵם בִּיהוֹשֻׁעַ (שִׁם י א) 'בַּיּוֹם תֵּת ה' אֶת הָאֲמָרִי, וְכִשְׁם שְׁלִיחוֹשֻׁעַ
 41 עֲמִידָה חֲמָה, כִּךְ לְמִשָּׁה. לִימּוּד אַחֵר: רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, אֲתֵיָא מְגוּפִיָּה
 42 דְּקִרְאָ – מִמִּשְׁמַעוֹת הַפְּסוּק עֲצֻמוֹ וְלֹא בְּגוֹזִירָה שׁוּה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּמִשָּׁה
 43 (דְּבִרִּים ב כה) 'אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן שְׁמֶעְךָ וְיִגְזְזוּ וְחָלוּ מִפְּנֶיךָ, אִימָתִי נִתְקִיִּים
 44 שֶׁכָּל הָעַמִּים רָגְזוּ וְחָלוּ מִפְּנֶיךָ, בְּשָׁעָה שֶׁנִּקְרָמָה לוֹ חֲמָה לְמִשָּׁה.
 45 שְׁנִינוּ בְּמִשְׁנָה: וְכֵן עִיר שְׁלֵא יִרְדּוּ עָלֶיהָ גִשְׁמִים בּו' דְּבִתְבִיב (עֲמוֹס ד ז)
 46 'וְהַמִּטְרִיתִי עַל עִיר אֲחֵת וְעַל עִיר אֲחֵת לֹא אֲמַטִּיר חֲלָקָה אֲחֵת
 47 תִּמְטֵר וְגו'.
 48 הַגְמָרָא מְבִאֵרָת אֶת הַפְּסוּק: אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, וְשִׁתִּיתָן לְקַלְלָהּ
 49 – שְׁתֵּי הָעִירִים הַלָּלוּ הוֹצִיכּוּ בַּפְּסוּק לְקַלְלָהּ, וְהִינּוּ שֶׁעַל אֲחֹת יִרְדּוּ
 50 הָרַבָּה גִשְׁמִים עַד שֶׁתִּתְקַלְקַל הַתְּבוּאָה, וְעַל הַשְּׁנִיָּה לֹא יִרְדּוּ
 51 גִשְׁמִים כָּלָל וְהַתְּבוּאָה לֹא תִגְדֹּל.

52 הַגְמָרָא מְבִיאָה דְּרִשּׁוֹת נוֹסְפוֹת בְּשִׁמּוֹ שְׁכוּנוֹת הַכְּתוּבִים לְבִרְכָּה:
 53 נֶאֱמַר (אִיכָה א יז) 'הִיְהִי יְרוּשָׁלַיִם לְנֶחֶם בְּיָהֶם, אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר
 54 רַב, יֵשׁ לְדִרּוֹשׁ זֹאת לְבִרְכָּה וְלֹא לְקַלְלָהּ, וְהִינּוּ, בְּנֶגְדָה, מִזֶּה נֶחֶם יֵשׁ
 55 לָהּ יוֹתֵר עַל יְדֵי טְבִילָה לְהַטְהָרָה, אִף יְרוּשָׁלַיִם יֵשׁ לָהּ תִּפְקָה כְּשִׁיחֹזְרוּ
 56 יִשְׂרָאֵל בְּתוֹשֻׁבָה שֶׁתִּחֲזוֹר לְקַדְמוֹתָהּ. עוֹד דְּרִשׁ: נֶאֱמַר (שִׁם א א)
 57 'הִיְהִי בְּאַלְמָנָה, אָמַר רַב יְהוּדָה, יֵשׁ לְדִרּוֹשׁ זֹאת לְבִרְכָּה, וְהִינּוּ
 58 מִשּׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר בְּאַלְמָנָה בְּנוֹסְפֵת כ', וְלֹא אֲלֵמָנָה מִמֶּשׁ, שְׂאִינִם
 59 דּוּמִים לְאַלְמָנָה מִמֶּשׁ, אֲלֵא הֵם בְּאִשָּׁה שֶׁהִלֵּךְ בְּעֵלָה לְמִדִּינַת הַיָּם,
 60 וְרַעֲתָהּ לְחֹזֶר (עֲלִיהָ) [אֲלֶיהָ], שֶׁאִף שְׁעָתָה הִיא כְּאַלְמָנָה יוֹשֶׁבֶת
 61 וּמִצְפָּה מִתִּי יִחְזוֹר, וְכִךְ יְרוּשָׁלַיִם אִף שְׁעָתָה אִין ה' שׁוֹכֵן בְּתוֹכָהּ
 62 יוֹדַעַת שְׁעִתִּיד לְשׁוּב אֲלֶיהָ.
 63 עוֹד דְּרִשׁ: נֶאֱמַר (מִלָּאכִי ב ט) 'וְכֵן אֲנִי נִתְתִּי אֲתֵכֶם נְכוּיִם וְשִׁפְלִים,
 64 אָמַר רַב יְהוּדָה, יֵשׁ לְדִרּוֹשׁ זֹאת לְבִרְכָּה, דְּלֹא מוֹקְמִי מִיָּן מִתּוֹךְ
 65 שִׁיבּוּנוֹ, לֹא רִישִׁי נִהְיִי – מוֹכְסִים בְּנִהּרוֹת, וְלֹא יוֹזִירִפְטִי [שׁוֹטְרִים],
 66 וְלֹא נִתְבּוֹה בְּאֲמָנוּתִי מִבְּחוֹת אֵל.
 67 עוֹד דְּרִשׁ: נֶאֱמַר בְּנְבוּאָת אַחִיָּה הַשִּׁילּוֹנִי לֵאחֹר חֲטָא יִרְבַּעִם (מִלְכִּים
 68 א יד טו) 'וְהָיָה ה' אֶת יִשְׂרָאֵל כְּאִשֶּׁר יִגְדֹּל תִּקְנָה בְּמִיָּם, אָמַר רַב יְהוּדָה
 69 אָמַר רַב, דִּימָם לִקְנָה לְבִרְכָּה, דְּאָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחֲמָנִי אָמַר רַבִּי
 70 יוֹנָתָן, מֵאֵי דְּבִתְבִיב (מִשְׁלִי כו ז) 'נִתְנַמֵּן פְּעֻעִי אוֹהֵב וְנִתְנַמֵּן נִשְׁקִיט
 71 שׁוֹנֵא, שְׁכוּנוֹת הָאוֹהֵב לְטוֹבָה וְכוּנוֹת הַשׁוֹנֵא לְהִיפֵךְ, וְדִרֵּשׁ זֹאת
 72 עַל מִקְרִים מִסּוּמִיִּם כְּדִלְהֵן, מוֹכָה קָלָלָהּ שֶׁנִּפְלָל אַחִיָּה הַשִּׁילּוֹנִי אֶת
 73 יִשְׂרָאֵל, יוֹתֵר מִבְּרָכָה שֶׁבִּירְכֵן בְּלָעָם הָרַשָּׁע, שֶׁאַחֲרָיָה הַשִּׁילּוֹנִי קָלָלָהּ
 74 בְּקִנְיָה, שֶׁאָמַר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל 'וְהָיָה ה' אֶת יִשְׂרָאֵל כְּאִשֶּׁר יִגְדֹּל תִּקְנָה
 75 בְּמִיָּם, וְנִמְכַּל מִקּוֹם כּוּנוֹתָה לְטוֹבָה, וְהִינּוּ מִזֶּה קִנְיָה זֶה עוֹמֵד בְּמִקּוֹם
 76 מִיָּם וְאִינוּ מִתִּיבֵשׁ, וְנִזְעוּ מִחֲלִיף שֶׁאֵם נִקְצֵץ גְּדֹל אַחֵר, וְנִמְצָא
 77 שִׁמְתִּיקִים לִזְמַן רַב, וְשֶׁרִשְׁוִי מְרֻבֵּין, וְאִפִּילוּ כָּל הָרוּחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם
 78 בְּאוֹת וְנוֹשְׁבוֹת בּוֹ אִין מִזִּיּוֹת אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ, אֲלֵא מִתּוֹךְ רְכוּתוֹ
 79 וְרִיבּוֹ שֶׁרִשְׁוִי הוֹלֵךְ וְכָא עֲמָתָן וְאִינוּ נִשְׁבֵּר, וְכִשְׁדָּמָם הָרוּחוֹת עֹמֵד
 80 תִּקְנָה בְּמִקּוֹמוֹ, כִּךְ יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים בְּמִקּוֹמָם בְּזִכְרוֹת הַתּוֹרָה, וְאִין
 81 הָרוּחוֹת הָרַעֲוֹת שֶׁהֵם רִמּוּ לְמַלְכוּיּוֹת שֶׁל אוֹמוֹת הָעוֹלָם מִזִּיּוֹת
 82 אוֹתָם מִמְּקוֹמָם לְעַקְרָם, אֲלֵא נִכְנָעִים תַּחַת כָּל מַלְכוּת, וְכִשְׁכִּילוּ
 83 הָרוּחוֹת אֵלּוּ יַעֲמִדוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִקּוֹמָם שֶׁהוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲבָל בְּלָעָם
 84 הָרַשָּׁע בִּירְכֵן בְּאֵרֵי, שֶׁנֶּאֱמַר 'בְּאֵרֵים (עֲלֵי מִיָּם)', וְאִף שֶׁאֲרֹז הוּא עֵץ
 85 חֹזֵק, כּוּנוֹתוֹ לְרַעֲוָה, וְהִינּוּ, מִזֶּה אֲרֹז זֶה עוֹמֵד בְּמִקּוֹם מִיָּם וְעַלּוֹל
 86 לְהִתִּיבֵשׁ, וְאִין נִזְעוּ מִחֲלִיף וְאִינוּ מִתְקִיִּים, וְאִין שֶׁרִשְׁוִי מְרֻבֵּין, וְהֵם
 87 שֶׁאִפִּילוּ אֵם כָּל הָרוּחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם נִשְׁבּוֹת בּוֹ אִין מִזִּיּוֹת אוֹתוֹ
 88 מִמְּקוֹמוֹ, מִכָּל מִקּוֹם בֵּינָן שֶׁנִּשְׁבָּה בּוֹ רוּחַ דְּרוּמִית הַחֻזְקָה מִכָּל
 89 הָרוּחוֹת (כִּיב כה), עוֹקְרָתָהּ וְהוֹשְׁפָתָהּ עַל פְּנֵיו, שֶׁהִי אִינוּ יִכּוֹל
 90 לְהַתְּכּוּפֵה מִפְּנֵיהָ, כִּךְ רָצָה לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁאִף שֶׁבְּמַלְכוּיּוֹת
 91 הָרַאשׁוֹנוֹת יִצְלוּ מֵהֶם, כְּשֶׁתְּבוּאָה מַלְכוּת אֲדוּם הַחֻזְקָה שֶׁהִיא
 92 בְּדִרּוּמָה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לֹא תִהְיֶה לָהֶם תְּקוּמָה. מוֹסִיפָה הַגְמָרָא
 93 בְּמַעֲלַת הַקְּנָה שֶׁנִּמְשְׁלוּ אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל: וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁאִף אֵם נַעֲקָר
 94 מִמְּקוֹמוֹ וְכֶה קִנְיָה לִיפּוֹל הִימָנוּ קוֹלָמוֹס לְבִתּוֹב בּוֹ מִפֶּה תוֹרָה נְבִיאִים
 95 וְכִתּוּבִים, וְכֵן יִשְׂרָאֵל אִף בְּגִלּוֹתָם שֶׁנַּעֲקְרוּ מִמְּקוֹמָם זֻכִּים לְלִמּוּד
 96 תּוֹרָה.
 97 עוֹד בְּמַעֲלַת הַקְּנָה וּבִגְנוּת הָאֲרֹז: תָּנִי רַבִּנּוּ בְּבִרְייתָא, לְעוֹלָם יִהְיֶה
 98 אָדָם דָּךְ וְעֵנִי בְּקִנְיָה וְאֵל יִהְיֶה קֶשֶׁה וְגִאוּתָן בְּאֵרֵי. וּמַעֲשֵׂה שְׁבָא רַבִּי
 99 אֶלְעָזָר (בֶּן רַבִּי) [בְּרַבִּי] שְׁמַעוֹן מִמְּגִדֵּל גְּדוֹר מִבֵּית רַבּוֹ לֵאחֹר שֶׁלִּמַּד
 100 אֲצִלוֹ תּוֹרָה, וְהָיָה רַבּוֹב עַל הַחֲמֹר וּמִטְטִיל מִתּוֹךְ שִׁמְחָה עַל שִׁפְתֵי
 101 נֶהָר, וְשִׁמְשׁ שִׁמְחָה גְּדוֹלָה וְהִיְהִי דַעְתּוֹ נִפְתָּה עָלָיו, מִפְּנֵי שֶׁלִּמַּד תּוֹרָה
 102 הַרְבֵּה,

תענית דף כ עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עזו והדר" (ליום שלישי) קפא

נדמנן לו אדם אחד, שהיה מבוזר ביותר, ואמר לו לרבי אלעזר,
 שלום עליך רבי. ולא החזיר לו שלום, אלא אמר לו, ריקה ואדם
 ריקן, כמה מבוזר אותו האיש ואתה! שמה כל בני עירך מבוזרין
 במותך. אמר לו, איני יודע אם כל בני עירי מבוזרים, אלא לד
 ואומר לאומן שעשיתי שהוא ה' כמה מבוזר בלי זה שעשיתי,
 שבאמירתך שאני מבוזר הנך מטיל דופי ביצירתו. כיון שידע רבי
 אלעזר בעצמו שחטא, ירד מן החמור ונשתטח לפניו, ואמר לו,
 נעניתי לך – דיברתי אליך יותר מן הראוי, מחול לי. אמר לו, איני
 מוחל לך עד שתלך לאומן שעשיתי ואומר לו כמה מבוזר בלי זה
 שעשיתי. היה מטיל רבי אלעזר אחריו לבקש מחילה, עד שהגיע
 לעירו. יצאו בני עירו לקראתו, והיו אומרים לו, שלום עליך רבי רבי,
 מורי מורי. אמר להם אותו אדם, למי אתם קורין רבי רבי. אמרו לו,
 לזה שמטיל אחריו. אמר להם, אם זה רבי, אל ידבו כמותי בישראל.
 אמרו לו, מפני מה אתה אומר כך. אמר להם, כך וכך עשה לי. אמרו
 לו, אף על פי כן, מחול לו, שאדם גדול בתורה הוא. אמר להם,
 בשבילכם שביקשתם הרני מחול לו, ובכלל שלא יהא רגיל לעשות
 כן, כלומר שלא תהא דעתו גסה ויהא רגיל בעקבות כך לעסוק
 בגנות בני אדם. מיד נגנם רבי אלעזר בן רבי שמעון לבית המדרש
 ודרש, לעולם יהא אדם רך ועניו בקנה, ואל יהא קשה וגאווה בארץ.
 ולפיכך זכה למה ליטול הימנה קולמוס לכתוב בו ספר תורה תפילין
 ומוזות, לרמוז שהרך בקנה זוכה לתורה.
 שנינו במשנה: וכן עיר שיש בה דבר או מפולת בו אותה העיר
 מתענה ומתרתעת.
 ברייתא המבארת דין זה: תנו רבנן, מפולת שאמרו שמתיעים
 עליה, בשחחונות שנפלו בריאות ולא רעועות, שאין ראיות ליפול
 ולא הראיות ליפול, ונפלו מרוח חזקה שנשבה עליהם. מקשה
 הגמרא: הי ניהו בריאות והי ניהו שאין ראיות ליפול, כלומר מה
 החילוק ביניהם, וכן הי ניהו רעועות והי ניהו ראיות ליפול. מתרצת
 הגמרא: לא צריכא – לא הוצרכה הברייתא לומר את התנאי
 השני, אלא באופן הנפלו מהם נובחיהו, אי נמי דקיימן אגודא
 דנהרא – שעומדות על שפת הנהר, שמי הנהר שוחקים יסודותיהן,
 וראיות ליפול על אף שהן בריאות, שאף בהן אין מתרעעים. וכן
 יתכן שחומה רעועה אינה ראיה ליפול, כי היא אשיתא וחומה
 רעועה דהוא בנהר דעא, דלא הוה חליף רב ושמאל תותה ו
 תחתיה, אף על גב דקיימא באתרה הליכר שני. וקמא חד איקלע
 רב אדא בר אבהה להם, ואמר ליה שמואל לרב, ייתי מר ונקיף
 חומה זו כדרבנא ולא נעבור תחתיה. אמר ליה רב, לא צריכא
 לאדנא, דאיא רב אדא בר אבהה בהרן, דנפיש וכוותיה ותגן עלינו
 שלא תיפול החומה, ולא מסתפינא.
 מעשה דומה נוסף ברב אדא בר אבהה: רב הונא הוה ליה ההוא
 חמר ויין כההוא ביתא דעיעא, וכעי לפנויה טרם יפול הבית,
 עייליה לרב אדא בר אבהה להם שבזכותו לא יפול, ומשיבה
 בשמעתא – בדברי תורה עד דפנייה ליון. בתר דנפך רב אדא בר
 אבהה נפל ביתא. איגיש רב אדא בר אבהה שלכך התכוין, ואיקפד,
 שסבר לה כי הא דאמר רבי ינאי, לעולם אל נעמוד אדם במקום
 סכנה ואמר עושין לי גס, שמה אין עושין לו גס מחמת שחטא, ואם
 תימצא לומר עושין לי גס, מנפין וממטעין לו מזכיותיו על ידי הנס.
 ומבאר הגמרא את המעשה לכן: אמר רב, חנן, מאי קרא, דכתיב
 שאמר יעקב אבינו קודם שפגש בעשו (בראשית לב יא) 'קמנתי מלפ
 הקדים ומלפ האמת אשר עשית את עבדך', שהתירא שמה

נתמעטו וכויותיו מחמת החסדים שעשה עמו ה', ויגרום החטא
 שימסר ביד עשו אף שהבטיחו ה' שישמרהו.
 מבררת הגמרא: מאי הוה עובדיה ומעשיו דרב אדא בר אבהה
 שזיכוהו בשמירה כזו. משיבה הגמרא: כי הא דאמרת, שאלו
 תלמידיו (את רבי ור' ואמרי לה) לרב אדא בר אבהה, כמה זכית
 שהארכת ימים. אמר להם, מימי לא הקפדתי בתוך ביתי, ולא צעדתי
 בפני מי שגדול ממני – כשהלכתי בצדי הגדול ממני לא הקדמתיו
 אף בצעד אחד, ולא הרהרתי בדברי תורה פכאות ומטונפות,
 ולא הלכתי ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין, ולכן לא הלכתי
 במבואות המטונפות אף שמותר לעשות זאת (ראה ברכות דה), ולא
 ישנתי בבית המדרש לא שנית קבע האסורה ולא שנית עראי
 המותרת, ולא ששתי בתקלת חברי, ולא קראתי לחבירי בהכניתי –
 בכינוי לגנאי, ואמרי לה בהכניתי – בשם לווי שהוסיפו למשפחתו
 לגנאי.
 הגמרא מביאה את מעלותיו של רב הונא: אמר ליה רבא דרפם
 בר פפא, לימא לן מר מהני מילי מעלייתא – מעשים טובים דתוה
 עבדי בר הונא. אמר ליה רפרם בר פפא, מעשי בהנקיותא |
 צעירותו לא דכינא, אך כסיבותיה (זקנותו) דכינא, דכל יומא
 דעייא ויום המעונן שיש חשש שתפיל הרוח את החומות, הו
 מפקין ליה בנהרקא דרבהא – תיבת זהב התלויה בעגלה, וסיר
 וברק לה לבולה קמא, וכל אשיתא דתוה דעיעא, הוה סתר לה
 שלא תיפול ברוח ותזיק, ואי ואם אפשר לקמה כני לה בעצמה,
 ואי לא אפשר לו מחסרון ממון, כני לה איהו ורב הונא מדריה –
 מכספו.
 מעשה טוב נוסף שלו: וכל פניא דמעלי שבתא – יום שישי לפנות
 ערב הוה משרד שלוחא לשוקא, וכל ירקא דתוה פיש ונשאר להו
 לינאיא (מוכרי ירקות) ויין ליה, ושדי ליה לנהרא. שואלת הגמרא:
 וליהביה לעניים. משיבה הגמרא: ומנין דסמך דעתייהו של העניים
 על ירקות אלו ולא אתו למיזן – ולכן לא יקנו, ואם לא ישארו
 ירקות לא יהיו לעניים ירקות לשבת. שואלת הגמרא: ולשדדיה
 לבהקת, וזה עדיף מלאבד בנהר. משיבה הגמרא: קסבר מאכל אדם
 אין מאכלין לבהקת משום כיווי אוכלים, שנראה כבועט בטובה
 שהשפיע ה' בעולם. שואלת הגמרא: ולא ליזבניה כלל לירקות
 אלו. משיבה הגמרא: אם כן נמצאת מן השלל למוכרים לעתיד לבא
 כלומר לשבת אחרת, שלא יביאו אז ירקות, אם ישארו אצלם
 עתה.
 מעשה טוב נוסף של רב הונא: כי הוה ליה מילתא דאסותא
 (תרופה), הוי מלי ממנה בונא דמיא וכלי של מים), ותלי ליה
 בספיא (ותחת דביתא, ואמר, כל דכעי ליתי ולישקול ממנה, ואיכא
 דאמרי מעשה זה באופן אחר, מילתא דשיבתא הוה גמיר – היה בקי
 במנהג השדים ששמש 'שיבתא' המייקס לאוכל בלא נטילת ידי,
 והוה מנח בונא דמיא ודלי ליה – היה תולה כד מלא מים בגובה
 נטילה, ואמר, כל דצריך ליתי ולעול ויקח מהם ליטול ידיו, דלא
 לסתבן.
 מעשה טוב נוסף: כי הוה כרך דרפתא – כשהיה אוכל פת, הוה פתח
 לבקיה ודלת ביתו, ואמר, כל מאן דצריך ליתי וליבול.
 דברי רבא על מעשים אלו: אמר רבא, בולח מצינא מקיימנא – אף
 אני יכול לעשותם, לפר מהא – חוץ ממעשה זה להזמין את הכל
 לסעודתו, דלא מצינא למיעבד,